

Metodický list k filmu

NOE

Vážení pedagogové, vážení provozovatelé kin,

nabízíme vám pro využití ke školním projekcím film **Noe** (premiéra 27. března 2014). Na dalších stránkách najdete pro vás užitečné a zajímavé informace k tomuto snímku, který je inspirován biblickým příběhem a věnuje **paměti, historii a kultuře celého lidstva**.

V případě zájmu o projekci se obraťte na některé z kin ve vašem okolí – ve spolupráci s ním projekci rádi zajistíme.

Oba filmy jsou vhodné zejména pro poslední dva ročníky základních škol a studenty škol středních.

Školní projekce filmu Noe je možné objednávat na termíny od 17. dubna 2014.

Kontakt a programování:

Zuzana Černá

Cinemart a.s.

Národní 60/28, 111 21 Praha 1

tel: 582 365 576

mobil: 602 836 993

mail: cerna@cinemart.cz

Noe a potopa světa

Režisér Darren Aronofsky, tvůrce výjimečných filmů, nyní představuje filmové drama, které vám přitažlivě odvypráví jednu z nejstarších legend lidstva.

A co vlastně potopa světa byla? Podle Starého zákona se Bůh rozhodl zničit tehdejší lidskou společnost, protože byla zkažená a plná násilí. Chtěl však, aby přežil spravedlivý Noe a jeho rodina. Proto mu o potopě řekl mnoho let dopředu a dal mu pokyny ke stavbě archy. V arše měl Noe uchovat také zvířata, která by ve vodě nepřežila. Potopu přežili Noe a jeho manželka a jejich tři synové (Sem, Cham a Jáfet) se svými manželkami. Tito lidé se stali praotci nové lidské společnosti.

Vyprávění o katastrofální potopě, při níž vše živé zahynulo kromě několika lidí plujících v plavidle, se traduje tisíce let po celém světě – takové legendy objevili badatelé téměř ve všech národech a kmenech. Celkový počet známých příběhů je asi 270, přičemž nejvíce z nich se nachází v Asii a na severoamerickém kontinentu. Kromě známého babylónského Eposu o Gilgamešovi se o potopě vyprávělo mezi Kurnaji v Austrálii, Čiriguany v Bolívii, mořskými Dajaky na Borneu, Kríji v Kanadě, původními obyvateli Kuby, Masaji ve východní Africe, Maory na Novém Zélandu, také na Fidži, ve Francouzské Polynésii, na Islandu, v Mexiku, v Rusku, ve Vietnamu, v Peru i na Aljašce. Příběhy mají většinou tyto společné rysy: Zničení vodou, božská příčina, varování předem, záchrana jen několika lidí, záchrana zvířat, k záchraně použito plavidlo. *Zdroj: Wikipedie*

O filmu Noe

Zneklidňující vidina smrtící záplavy pronásleduje Noema (Russell Crowe) ve snách čím dál častěji. Tu i další podivná znamení mu pomůže rozluštit moudrý Metuzalém (Anthony Hopkins). Země se ocitla na kraji propasti, kam ji zavlékla lidská rasa. Nejvyšší se rozhodl pro kompletní restart v podobě gigantické potopy a pro obnovu člověčího druhu si vybral právě Noema a jeho početnou rodinu. A protože Noe ví, že zkáza přijde s vodou, začne stavět archu, obří loď, na níž by se on i jeho rodina zachránili. Během stavby se musí potýkat nejen s nedostatkem času, vlastními pochybami, obavami svých blízkých, ale i s otevřenou nenávistí soukmenovců v čele s krutým potomkem slavného bratrovraha Kaina. Kromě toho musí na plavbu přizvat i zástupce všech živočišných druhů, aby život na „nové“ Zemi mohl být úplný.

O svém filmu Darren Aronofsky říká: *„Diváci mohou čekat všechny velké chvíle Noemova příběhu - archu, zvířata, padlé anděly, první duhu, holubici. Ale naštěstí jsou zachyceny novým a neočekávaným způsobem. Místo abychom opakovali, co už tu bylo, pečlivě jsme zkoumali, co je psáno v Genesis a poté jsme na plátně vytvořili prostředí, kde se mohou odehrávat zázraky.“*

Stopáž:	138 min
Premiéra:	27. 3. 2014
Přístupnost:	nevhodné pro děti do 12 let
Jazykové verze:	anglicky s českými titulky (2D), český dabing (2D a 3D)
Režie:	Darren Aronofsky
Hrají:	Russell Crowe, Anthony Hopkins, Jennifer Connelly, Emma Watson

GENESIS 3

Zkažená země

Když se lidstvo na zemi začalo množit a rodily se jim dcery, Boží synové viděli, jak jsou lidské dcery krásné, a brali si za ženy všechny, jichž se jim zachtělo. Tehdy si Hospodin řekl: „Můj Duch nezůstane v člověku navěky – je to koneckonců smrtelník! Ať jeho život trvá jen sto dvacet let.“ (V oněch dnech, a také později, se na zemi vyskytovali zrudní obři. Boží synové totiž přicházeli k lidským dcerám a ty jim je rodily. To jsou ti dávní hrdinové, ti muži slavné pověsti.)

Hospodin viděl, jak se na zemi množí lidské zlo a že všechny myšlenky, jež sprádají v srdcích, jsou den co den jen zlé. Hospodin litoval, že vůbec učinil člověka, a trápil se v srdci. Tehdy si řekl: „Člověka, jehož jsem stvořil, smetu z povrchu země a s ním i dobytek, drobnou havěť a nebeské ptactvo! Je mi líto, že jsem je učinil.“

Noe však u Hospodina našel milost.

Postav si archu

Toto je Noemův příběh.

Noe byl mezi svými současníky spravedlivý a poctivý člověk. Noe žil s Bohem. Noe zplodil tři syny: Sema, Chama a Jáfeta.

Země však byla v Božích očích zkažená a plná násilí. Bůh pohlédl na zemi a hle, byla zkažená! Každý smrtelník na zemi žil zkaženě.

Bůh Noemovi řekl: „Se všemi smrtelníky je konec. Země je plná jejich násilí, a tak je zničím i se zemí. Postav si archu z cypřišového dřeva. Archu propleteš rákosím a zevnitř i zvenčí ji vymažeš smolou. Uděláš ji takto: archa bude 300 loktů dlouhá, 50 loktů široká a 30 loktů vysoká. V arše necháš průzor a o loket výše ji zastřešíš; do boku archy také vsadíš dveře. Uděláš v ní spodní, druhé a třetí patro. Hle, já sám způsobím na zemi záplavu vody, jež zničí všechny živé tvory pod nebem. Vše, co je na zemi, zahyne. S tebou však uzavřu smlouvu, a tak vejdeš do archy – ty a s tebou tví synové, tvá žena a ženy tvých synů. Ze všeho živého, z veškerého tvorstva, přivedeš do archy po páru od každého druhu, aby přežili s tebou. Bude to samec a samice z různých druhů ptáků, z různých druhů dobytka i z všemožných druhů zemské havěti. Z toho všeho k tobě přijde po páru, abys je zachoval naživu. Proto si opatři veškerou potravu, která se jí, a připrav zásoby jídla pro sebe i pro ně.“

Noe tak učinil; učinil všechno přesně tak, jak mu Bůh přikázal.

Hospodin potom Noemovi řekl: „Vejd s celou svou domácností do archy. Viděl jsem totiž, že jsi přede mnou v tomto pokolení jediný spravedlivý. Ze všech čistých zvířat vezmeš k sobě po sedmi párech, vždy samce a samici; ze všech nečistých zvířat však jen po páru, samce a samici. Také z nebeského ptactva vezmeš po sedmi párech, vždy samce a samici, pro zachování jejich semene na zemi. Už za sedm dní totiž na zem sešlu déšť, jenž potrvá čtyřicet dní a čtyřicet nocí. Vše, co jsem učinil, smetu z povrchu země.“

A Noe učinil všechno tak, jak mu Hospodin přikázal.

Potopa

Země byla zaplavena vodou, když bylo Noemovi šest set let. Kvůli té vodní záplavě vešel Noe do archy a s ním jeho synové, jeho žena a ženy jeho synů. Ze všech čistých i nečistých zvířat, ze všech ptáků i ze všeho, co leze po zemi, vešli k Noemovi do archy vždy dva a dva, samec a samice, jak to Noemovi přikázal Bůh.

Po sedmi dnech pak byla země zaplavena vodou. Stalo se to šestistého roku Noemova života, sedmnáctého dne druhého měsíce. Ten den vytryskly všechny prameny veliké propasti a nebeské průduchy se otevřely. Průtrž vod trvala na zemi čtyřicet dní a čtyřicet nocí.

Noe, jeho synové Sem, Cham a Jáfet, Noemova žena a tři ženy jeho synů vešli onoho dne do archy. Oni i všemožné druhy zvířat, dobytka, havěti lezoucí po zemi i ptactva, všichni ptáci a okřídlení přišli k Noemovi do archy. Ze všeho, v čem je duch života, přišli po jednom páru. Z veškerého tvorstva přišel samec a samice, jak jim Bůh přikázal. A Hospodin za ním zavřel.

Na zemi pak během čtyřiceti dní nastala potopa. Vody přibývalo, až nadnesla archu, takže se zvedla od země. Voda se na zemi mohutně vzdouvala, rychle jí přibývalo a archa plula po vodní hladině. Voda se na zemi vzdouvala stále mohutněji, až přikryla všechny vysoké hory pode vším nebem. A když byly hory přikryty, vzdemula se voda ještě o patnáct loktů.

Veškeré tvorstvo na zemi, vše, co se hýbe, zahynulo – ptactvo i dobytek, zvěř i veškerá havěť hemžící se po zemi, i všichni lidé. Vše, co mělo v chřípí dech života, vše, co žilo na souši, pomřelo. Bůh smetl všechny i nebeské ptactvo bylo smeteno ze země. Zůstal jen Noe a ti, kdo s ním byli v arše.

Voda se na zemi vzdouvala sto padesát dní.

Nový začátek

Bůh však pamatoval na Noema i na všechnu zvěř a dobytek, který s ním byl v arše. Nechal nad zemí vát vítr a voda se utišila. Prameny propasti i nebeské průduchy se zavřely a průtrž z nebe přestala. Voda začala ze země zvolna ustupovat a po sto padesáti dnech konečně opadla.

Sedmnáctého dne sedmého měsíce archa spočinula na pohoří Ararat. Voda zvolna opadala až do desátého měsíce. Prvního dne desátého měsíce se ukázaly vrcholky hor.

Po čtyřiceti dnech Noe otevřel okno, jež v arše udělal, a vypustil havrana. Ten vylétal a zase se vracel, dokud voda na zemi nevyschla. Potom vypustil holubici, kterou měl s sebou, aby zjistil, zda voda ustoupila z povrchu země. Holubice však nenašla místo, kde by mohla nohama spočinout, a vrátila se k němu do archy, neboť voda ještě pokrývala celý povrch země. Noe tedy vystrčil ruku, chytil ji a vzal ji k sobě do archy. Počkal ještě sedm dní a znovu vypustil holubici z archy. Večer se k němu holubice vrátila a hle, v zobáku měla čerstvý olivový lístek! Tak Noe poznal, že voda ustoupila ze země. Počkal tedy dalších sedm dní, vypustil holubici znovu a už se k němu nevrátila.

Šestistého prvního roku Noemova života, prvního dne prvního měsíce, začala voda na zemi vysychat. Noe tedy odsunul příklop archy, podíval se ven a hle, zemský povrch osychal.

Dvacátého sedmého dne druhého měsíce byla země suchá.

Tehdy Bůh k Noemovi promluvil: „Vyjdi z archy – ty a s tebou tví synové, tvá žena a ženy tvých synů. Vyveď s sebou všechno živé, co máš u sebe – veškeré tvory z ptactva, dobytka i havěti lezoucí po zemi. Ať se hemží na zemi a ať se na zemi plodí a množí.“

Noe tedy vyšel ven a s ním i jeho synové, jeho žena a ženy jeho synů. Všechna zvěř, všechna havěť, každý pták, všechno, co se hýbe po zemi, vyšlo z archy podle svých čeledí.

Noe tehdy postavil Hospodinu oltář a vzal ze všech čistých zvířat a ze všeho čistého ptactva a obětoval na oltáři zápalné oběti. Když Hospodin ucítil příjemnou vůni, řekl si v srdci: „Už nikdy kvůli člověku neprokleji zem, i když jsou myšlenky lidského srdce už od mládí zlé. Nikdy už nepobijí vše živé, jako jsem to učinil.“

Dokud bude trvat země,
nikdy nepřestane setba a žeň,
chlad a horko, léto, zima
ani noc a den.“

Boží smlouva se stvořením

Bůh tehdy Noemovi i jeho synům požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se, naplňte zem. Ať z vás má strach a hrůzu všechna polní zvěř, všechno nebeské ptactvo, všechno, co se hýbe po zemi, i všechny mořské ryby: jsou vám vydáni do rukou. Všechno živé, co se hýbe, vám bude za pokrm; to všechno vám dávám tak jako dříve zelené byliny.“

Nesmíte však jíst maso, dokud je v něm život, totiž krev. Krev vašeho života budu rozhodně mstít. Každé zvíře i člověka za ni budu volat k odpovědnosti. Za lidský život budu volat k odpovědnosti každého jeho bratra.

Kdo prolíje krev člověka,
toho krev bude člověkem prolita,
neboť k obrazu Božímu
učinil Bůh člověka.
Plodte se tedy a množte se,
ať se vámi jen hemží zem,
takto se na ní rozmnožte!“

Potom Bůh k Noemovi a jeho synům promluvil: „Hle, já uzavírám smlouvu s vámi, s vaším budoucím semenem i s každou živou bytostí, jež je s vámi – s ptactvem, dobytkem i se vši polní zvěří – se vším živým, co vyšlo z archy. Uzavírám s vámi tuto smlouvu: Veškeré tvorstvo už nikdy nebude vyhubeno záplavou vody. Už nikdy nenastane potopa, jež by zničila zemi.“

Tehdy Bůh řekl: „Toto je znamení smlouvy, kterou uzavírám s vámi i s každou živou bytostí, jež je s vámi, pro všechna příští pokolení: Na oblak pokládám duhu, aby byla znamením smlouvy mezi mnou a zemí. Kdykoli zahalím zemi oblakem a na oblaku se ukáže duha, připomenu si svou smlouvu s vámi i s každou živou bytostí, a už nikdy nepřijde záplava vody, aby vyhubila veškeré tvorstvo. Když bude na oblaku duha, pohlédnu na ni, abych si připomněl věčnou smlouvu mezi Bohem a každou živou bytostí na zemi.“

Bůh Noemovi řekl: „Toto je znamení smlouvy, kterou jsem učinil s veškerým tvorstvem na zemi.“

Sem, Cham a Jáfet

Noemovi synové, kteří vyšli z archy, byli Sem, Cham a Jáfet (onen Cham byl otcem Kanaána).

Tito tři byli Noemovi synové; z nich se zalidnila celá země.

Zemědělec Noe byl první, kdo vysadil vinici. Napil se vína, opil se a ležel obnažen ve svém stanu. Cham, otec Kanaána, spatřil nahotu svého otce a pověděl o tom oběma svým bratrům venku. Sem a Jáfet tedy vzali plášť a oba si ho dali na ramena. Pak šli pozpátku a přikryli nahotu svého otce. Byli obráceni čelem nazpátek, a tak nahotu svého otce nespapřili.

Když se Noe probral z opilosti a dozvěděl se, co mu jeho nejmladší syn provedl, řekl:

„Zlořečený buď Kanaán;
ať je pro své bratry
otrokem všech otroků!“

Řekl také:

„Požehnán buď Hospodin, Bůh Semův,
jemuž bude Kanaán otročit!
Kéž Bůh rozšíří Jáfeta,
ať bydlí ve stanech Semových,
jemuž bude Kanaán otročit!“

Po potopě žil Noe ještě 350 let. Noe žil celkem 950 let a potom zemřel.

Zdroj:

Bible, překlad 21. století

Vydal © BIBLION, o. s., 2009

Přeloženo z hebrejštiny, aramejštiny, řečtiny